

Anton Pastukhov^{*1}, Rado Pezdir²

¹ School of Economics and Business, University of Ljubljana, Slovenia

² International School of Social and Business Studies, Celje, Slovenia

TFP v Nemčiji in ZDA (2000–2017): klasični in bayesovski pristopi k analizi trendov

Povzetek

Cilj študije je analizirati trende skupne factorske produktivnosti (TFP) v Nemčiji in Združenih državah Amerike v obdobju 2000–2017 ter oceniti, ali se rast produktivnosti med obema gospodarstvom statistično značilno razlikuje. TFP je bila izračunana z uporabo Cobb–Douglasove produkcijske funkcije in Solowovega reziduala. Trendi so bili ocenjeni z linearnimi in interakcijskimi modeli, robustnost pa je bila preverjena z neparametričnimi permutacijskimi testi. Poleg tega je bil uporabljen bayesovski panelni model za vključitev predhodnega znanja o produkcijski funkciji in za pridobitev stabilnejših ocen. Posteriorni testi so bili uporabljeni za oceno prileganja modela in zanesljivosti rezultatov. Parametrične ocene so pokazale statistično značilno višjo rast TFP v ZDA v primerjavi z Nemčijo. Vendar neparametrični permutacijski testi teh razlik niso potrdili, kar poudarja omejitve kratkih časovnih vrst. Bayesovski panelni pristop je zagotovil skladne in robustne rezultate ter podprl veljavnost kombiniranja klasičnih in bayesovskih tehnik.

Kljub kratkemu časovnemu obdobju in omejenemu vzorcu študija prikazuje nov metodološki okvir za primerjalno analizo produktivnosti. Z združevanjem frekventističnih in bayesovskih pristopov poudarja potencial za bolj robustno sklepanje. Ponuja model, ki ga je mogoče uporabiti pri analizah drugih držav ali razširiti na daljša časovna obdobja.

Murembiwa Justice Mashau¹, Tshilidzi Eric Nenzhelele², Ntsieni Fitzgerald Ramasimu³

¹ Public and Operations Management, University of South Africa, Pretoria, South Africa,

² School of Public and Operations Management, University of South Africa, Pretoria, South Africa,

³ Department of Business Management, University of South Africa, Pretoria, South Africa,

Ovire in spodbujevalni dejavniki uvajanja konkurenčne inteligence v južnoafriških MSP: kontekstualna analiza izzivov in priložnosti

Povzetek

Mala in srednje velika podjetja (MSP) so pomembna za gospodarsko rast, ustvarjanje delovnih mest in razvoj novih idej v hitro spreminjajočem se gospodarstvu Južne Afrike. Kljub temu pa še vedno ne zmorejo učinkovito uporabljati in vključevati »Competitive Intelligence« (CI), strateškega orodja, ki podjetjem pomaga postati bolj trajnostna in odzivna na trg. Cilj te raziskave je preučiti, koliko MSP v Južni Afriki trenutno uporablja CI, ter opredeliti ključne dejavnike, ki njeno uporabo olajšujejo ali otežujejo. Raziskava se posebej osredotoča na vpliv strukturnih težav, vključno s finančnimi omejitvami, pomanjkljivimi vodstvenimi in tehničnimi kompetencami, neustrezno infrastrukturo ter regulativnimi zapleti, na strateško uporabo CI za trajnost MSP. Uporabljen je bil kvantitativni raziskovalni načrt, pri katerem je bil samostojno izpolnjevan spletni vprašalnik poslan 400 MSP v provincah Gauteng in KwaZulu-Natal, pri čemer je bilo pridobljenih 179 veljavnih odgovorov. Za zagotovitev zanesljivosti podatkov in identifikacijo relevantnih vzorcev so bile uporabljene deskriptivna statistika, eksploratorna faktorska analiza in Cronbachov alfa. Rezultati kažejo na pomembne vrzeli v ozaveščenosti o CI, razporejanju virov in integraciji strategij. Hkrati kažejo tudi, da obstajajo možnosti za izboljšave z usmerjenimi intervencijami, krepitevijo zmogljivosti in podporo zakonodajnim okvirom. Študija pogloblja razumevanje dinamike CI v kontekstih MSP z omejenimi viri ter ponuja praktična priporočila za oblikovalce politik, razvojne agencije in deležnike MSP. Raziskava podpira strateški razvoj MSP v skladu z Nacionalnim razvojnim načrtom Južne Afrike in njegovimi cilji vključujoče gospodarske preobrazbe z odpravljanjem ovir in izkoriščanjem spodbujevalnih dejavnikov uvajanja CI.

Akeem Olanrewaju Ajani*¹, Suraju Abiodun Aminu², Isaac Oludare Faseyiku³

^{1,2,3} Lagos State University of Science and Technology, Ikorodu, Lagos, Nigeria

Upravljanje sprememb v poslovnem financiranju: zaskrbljujoč trend za uspešnost MSP

Povzetek

Upravljanje sprememb je ključen pojav pri spodbujanju različnih virov poslovnega financiranja, s katerimi se blažijo zaskrbljujoča vprašanja, pogosto povezana s spodbujanjem gospodarskega razvoja in izboljševanjem uspešnosti malih in srednje velikih podjetij (MSP). Cilji študije vključujejo preučevanje razpoložljivih možnosti financiranja, razmerja med dostopom do financiranja in poslovno uspešnostjo ter izzivov pri pridobivanju sredstev. Raziskava uporablja kvantitativno presečno anketno raziskovalno zasnovu, pri čemer uporablja dvostopenjske vzorčne tehnike, in sicer gručno vzorčenje ter namensko stratificirano vzorčenje, za izbor treh lokalnih samouprav z največjo prisotnostjo registriranih MSP v zvezni državi Lagos v Nigeriji. Vprašalnik je bil uporabljen na vzorcu 186 MSP po vsej državi, pri čemer so bili upoštevani leta delovanja, relevantnost in dostopnost. Podatki so bili analizirani z uporabo Pearsonove korelacije in multiple regresije. Študija kaže, da učinkovito upravljanje sprememb v financiranju MSP povečuje njihovo uspešnost, kar potrjujejo rezultati, ki kažejo, da je samofinanciranje najpogosteje uporabljena oblika financiranja, medtem ko druge metode kažejo pozitivno povezanost. Dobičkonosnost, rast tržnega deleža in operativna učinkovitost so kazalniki uspešnosti pri vzpostavljanju uporabniku prijaznega alternativnega mehanizma financiranja. Hkrati so visoke obrestne mere in omejen dostop do informacij glavni dejavniki izzivov za učinkovitost MSP.

Uvajanje pravočasnosti in razpoložljivosti financiranja spodbuja ključne vidike poslovne uspešnosti, krepi trajnost rasti ter izboljšuje postopke financiranja, obrestne mere, programe ozaveščanja o finančni pismenosti in prilagodljivo zavarovanje, da bi se zmanjšala zaznana tveganja posojilodajalcev. Omejitve študije vključujejo velikost vzorca, zanašanje na lastno zbrane podatke, izbiro statističnih orodij in uporabo mešanega raziskovalnega pristopa, kar bi bilo mogoče izboljšati.

Saifaldin Idris Onia*,¹ Elzain Elkhalefa Elkhder²

¹University of Khartoum, Sudan

²University of Khartoum, Sudan

Umetna inteligenca (UI) v izobraževalnem managementu: uporabe in izzivi

Povzetek

Zaradi svojega potenciala za izboljšanje kakovosti, dostopnosti in učinkovitosti izobraževalnih sistemov po vsem svetu je vključevanje umetne inteligence (UI) v izobraževalni management pritegnilo pozornost številnih raziskovalcev na tem področju. Ta študija preučuje uporabe in izzive UI v izobraževalnem managementu. Raziskava uporablja vire, kot so Google Scholar, ResearchGate, ScienceDirect in Scopus, za sintezo gradiva, objavljenega med letoma 2023 in 2025, pri čemer uporablja pristop pregledne študije (scoping review). Ugotovitve kažejo, da lahko uporaba UI v izobraževalnem managementu izboljša uspešnost in vključenost študentov, avtomatizira ponavljajoče se naloge, omogoča odločanje na podlagi podatkov, poveča administrativno učinkovitost, izboljša kakovost in učinkovitost vodstvenega dela, personalizira učne izkušnje, podpira pravičnost in vključenost v izobraževanju, optimizira vire ter olajša komunikacijo in sodelovanje. Kljub temu uporabo ovirajo težave, kot so kršitve varstva in zasebnosti podatkov, digitalni razkorak, etični pomisleki, visoki stroški uvajanja, pomanjkanje tehničnega znanja, infrastrukturne omejitve, pomanjkanje v UI integriranih učnih načrtov, omejen dostop do tehnologije ter odpor do sprememb. Ta pregled izpostavlja ključno potrebo po celovitejšem razumevanju UI v izobraževalnem managementu ter opredeljuje ključne teme, vrzeli in prihodnje raziskovalne cilje v razdrobljeni literaturi. Prihodnje raziskave bi morale preučiti prožne pristope k vključevanju UI v izobraževalno upravo ter poudariti pomen nadaljnjih študij na tem področju.

Bachir Zenagui¹, Chafia Hadjadj², Roucham Benziane³, Mohamed Saadaoui⁴

1 University of Belhadj Bouchaib Ain Temouchent , Algeria

2 University of Amar Telidji Laghouat , Algeria

3 University of Tahri Mohamed Bechar, Algeria

4 ENSA - Ecole Nationale Supérieure Agronomique, Algeria

Upravljanje znanja kot mediacijska spremenljivka v razmerju med digitalno transformacijo in uspešnostjo podjetij

Povzetek

Glavni cilj te študije je razviti strukturni kavzalni model, ki vključuje tako neposredne kot posredne odnose med preučevanimi spremenljivkami, da bi izmerili vzročno povezavo med digitalno transformacijo in uspešnostjo podjetij, pri čemer upravljanje znanja deluje kot mediacijska spremenljivka. Podatki so bili zbrani pri 72 zaposlenih v podjetjih za upravljanje tramvajskega prometa v zahodni Alžiriji (SETRAM), ki so odgovorna za mestni promet v Oranu, Mostaganemu in Sidi Bel Abbesu — mestih, za katera je značilna visoka gostota prebivalstva. Uporabljena je bila namensko (presojno) vzorčna metoda, zbrani podatki pa so bili analizirani z uporabo pristopa PLS-SEM.

Raziskava kaže na močno, neposredno pozitivno povezavo med digitalno transformacijo in upravljanjem znanja ter med upravljanjem znanja in uspešnostjo podjetij. Čeprav ima digitalna transformacija tudi pozitiven in statistično značilen vpliv na uspešnost podjetij, ta učinek ni posebej močan. Pomembno je, da upravljanje znanja izkazuje delno mediacijsko vlogo v povezavi med digitalno transformacijo in uspešnostjo podjetij.

Študija ponuja vpoglede v delovanje institucij pod državnim nadzorom v času digitalne transformacije. Ugotovitve poudarjajo potrebo po vlaganjih v digitalno transformacijo in upravljanje znanja za ohranjanje institucionalne kontinuitete v skladu z alžirskimi gospodarskimi reformami.

Ta empirična študija prispeva k potekajoči razpravi s tem, da dokazuje, da digitalna transformacija izboljšuje uspešnost podjetij, zlasti prek mediacijske vloge upravljanja znanja.

Ngogi Emmanuel Mahaye¹, Oluwatoyin Ayodele Ajani²

¹ School of Education, University of KwaZulu-Natal, Durban, South Africa

Upravljanje poučevanja in učenja v južnoafriških srednjih šolah po odpravi telesnega kaznovanja

Povzetek

Odprava telesnega kaznovanja v južnoafriških šolah je bistveno preoblikovala razredno vodenje in disciplinske prakse. Ta študija raziskuje, kako ravnatelji in učitelji v okrožju Umlazi usmerjajo poučevanje in učenje v odsotnosti telesnega kaznovanja. Z uporabo kvalitativnega interpretativnega pristopa se raziskava opira na doživete izkušnje 16 članov vodstvenih šolskih timov iz štirih srednjih šol. Ugotovitve razkrivajo razkorak med političnimi ideali in razredno realnostjo, pri čemer se pedagogi soočajo s povečanim kljubovanjem učencev, obremenjenimi odnosi med učitelji in učenci ter čustveno izgorelostjo. Študija opredeljuje sistemske izzive, vključno z neustreznim usposabljanjem, omejenimi viri in nedosledno podporo staršev. Kljub tem omejitvam so nekateri pedagogi sprejeli obnovitvene in na učenca osredotočene strategije, vključno s spremljanjem vedenja in sodelovalnim učenjem. Model uvajanja, temelječ na skrbeh (Concerns-Based Adoption Model – CBAM), zagotavlja okvir za analizo odzivov pedagogov na disciplinsko reformo ter izpostavlja različne ravni prilagajanja in uporabe.

Mednarodne primerjave poudarjajo potrebo po kulturno odzivnih in kontekstualno utemeljenih pristopih k disciplini. Študija prispeva k tekočim razpravam o izobraževanju po odpravi telesnega kaznovanja ter ponuja praktične vpoglede za oblikovalce politik, izobraževalce učiteljev in vodje šol, ki si prizadevajo za spodbujanje vključujočih, spoštljivih in učinkovitih učnih okolij.

Murembiwa Justice Mashau^{1*}, Tshilidzi Eric Nenzhelele², Ntsieni Fitzgerald Ramasimu³

* Corresponding Author

¹ Public and Operations Management, University of South Africa, Pretoria, South Africa,

² School of Public and Operations Management, University of South Africa, Pretoria, South Africa,

³ Department of Business Management, University of South Africa, Pretoria, South Africa,

Ovire in spodbujevalni dejavniki uvajanja konkurenčne inteligence v južnoafriških MSP: kontekstualna analiza izzivov in priložnosti

Povzetek

Mala in srednje velika podjetja (MSP) so ključni dejavniki gospodarske rasti, ustvarjanja delovnih mest in razvoja novih idej v Južni Afriki. Vendar pa še vedno ne morejo uporabljati in vključevati konkurenčne inteligence (CI). CI je strateško orodje, ki podjetjem pomaga postati bolj trajnostna in odzivna na trg. Cilj te študije je bil preučiti, kako MSP v Južni Afriki trenutno uporabljajo CI. Študija nadalje opredeljuje glavne dejavnike, ki uporabo CI olajšujejo ali otežujejo. Raziskava posebej preučuje vpliv strukturnih težav, vključno s finančnimi omejitvami, nezadostnimi vodstvenimi in tehničnimi kompetencami, neustrezno infrastrukturo ter regulativnimi zapleti, na strateško uporabo CI za trajnost MSP. Uporabljena je bila kvantitativna raziskovalna zasnova, pri kateri je bil uporabljen samostojno izpolnjevan spletni vprašalnik, poslan 400 MSP v provincah Gauteng in KwaZulu-Natal, pri čemer je bilo pridobljenih 179 veljavnih odgovorov. Za zagotavljanje zanesljivosti podatkov in prepoznavanje relevantnih vzorcev so bili uporabljeni deskriptivna statistika, eksploratorna faktorska analiza in Cronbachov alfa. Rezultati kažejo pomembne vrzeli v ozaveščenosti o CI, razporejanju virov in integraciji strategij. Rezultati nadalje kažejo, da obstajajo možnosti za izboljšave s ciljno usmerjenimi intervencijami, krepitvijo zmogljivosti in podporo zakonodajnim okvirom. Ta študija izboljšuje razumevanje dinamike CI v kontekstih MSP z omejenimi viri ter ponuja praktične smernice za oblikovalce politik, razvojne agencije in deležnike MSP. Raziskava podpira strateški razvoj MSP v skladu z Nacionalnim razvojnim načrtom Južne Afrike (NDP) in njegovimi cilji vključujoče gospodarske preobrazbe z odpravljanjem ovir in izkoriščanjem spodbujevalnih dejavnikov uvajanja CI.

Murembiwa J. Mashau^{1*}, Sinakhokonke Mpanza², Bonginkosi D. Tshabalala³

* Corresponding Author

¹ University of South Africa, South Africa

² University of South Africa, South Africa

³ University of South Africa, South Africa

Optimizacija trajnostne proizvodnje v malih, srednjih in mikro podjetjih v Ekurhuleni z uporabo tehnoloških orodij za upravljanje proizvodnje

Povzetek

Ta raziskava preučuje, kako lahko mala, srednja in mikro podjetja (SMME) v občini Ekurhuleni optimizirajo trajnostne proizvodne prakse z uvajanjem in učinkovito uporabo tehnoloških orodij za upravljanje proizvodnje. Raziskava je zajela 300 proizvodnih SMME z uporabo spletnega vprašalnika v Google Forms iz celotne populacije, ki presega 4.000 podjetij. Raziskovalna skupina je za analizo odgovorov uporabila SPSS v28.0. Skupno 223 odgovorov (74,3 %) je pokazalo strinjanje ali močno strinjanje s potrebo po dostopu do tehnoloških proizvodnih orodij, kar kaže, da večina prepoznava pomen tehnoloških orodij za upravljanje proizvodnje kljub izzivom pri njihovi popolni uporabi. Raziskovalno orodje je ocenjevalo, kako dobro imajo SMME dostop do tehnoloških virov ter razliko med tem, kako proizvajalci vrednotijo tehnološka orodja, in njihovo trenutno zmožnostjo dostopa do teh virov. Rezultati raziskave kažejo, da številna podjetja razumejo vrednost teh orodij, vendar nimajo potrebne infrastrukture ali znanja za njihovo uporabo. Rezultati raziskave opredeljujejo tri glavne ovire, ki preprečujejo tehnološko uvajanje: visoke stroške implementacije, nezadostne digitalne spretnosti in nezadostno politično podporo.

Rezultati raziskave zagotavljajo bistvene smernice za razvoj strategij za povečanje tehnološkega uvajanja v proizvodnem sektorju.

Goodness Tshabalala¹, Gawie Schlebusch^{2*}

* Corresponding Author

¹ University of Eswatini, Eswatini

² Central University of Technology, Free State, South Africa

Zmožnosti finančnega upravljanja šolskih odborov pri upravljanju šolskih sredstev v izbranih šolah v Eswatiniju

Povzetek

Ta študija je raziskovala zmožnosti finančnega upravljanja šolskih odborov v izbranih osnovnih in srednjih šolah v regijah Manzini in Lubombo. Učinkovito finančno upravljanje je bistveno za preglednost, odgovornost in pravilno uporabo izobraževalnih virov. V Eswatiniju imajo šolski odbori osrednjo vlogo pri upravljanju šolskih financ. Ob upoštevanju teorije agencije in teorije finančnega upravljanja ta študija preučuje, kako šolski odbori v Eswatiniju upravljajo finančne vire in izvajajo odgovornost. Raziskava je uporabila fenomenološko zasnovo in kvalitativni pristop za raziskovanje izkušenj članov šolskih odborov in ravnateljev. Študija je bila izvedena v petih javnih šolah v obeh regijah. Podatki so bili zbrani s polstrukturiranimi intervjuji z desetimi udeleženci in analizirani z uporabo tematske analize. Ugotovitve so razkrile pet povezanih tem: omejena finančna pismenost, šibki proračunski procesi, zanašanje na ročno vodenje evidenc, neustrezni mehanizmi odgovornosti in nejasne meje vlog med ravnatelji in člani odborov. Skupaj ta vprašanja zmanjšujejo preglednost in ovirajo ustrezno finančno odločanje. Študija ugotavlja, da decentralizacija brez ustrezne krepitve zmogljivosti vodi do finančne neučinkovitosti in pretirane odvisnosti od šolskih odborov. Priporoča stalno usposabljanje za finančno upravljanje, uvedbo digitalnih računovodskih sistemov ter jasnejšo opredelitev vlog in odgovornosti za krepitev odgovornosti in upravljanja v izobraževalnem sektorju Eswatinija.

prof. dr. Tina Vukasović^{*1}, prof. dr. John L. Stanton²

* Corresponding Author

¹ International School for Social and Business Studies, Celje, Slovenia; University of Primorska, Faculty of Management, Koper, Slovenia

² St. Joseph's University, Philadelphia, USA

Vedenje potrošnikov in vloga EKO oznak: vpogledi v nakupovalne navade glede lokalne in trajnostne hrane

Povzetek

Sektor trgovine z živili vse bolj oblikujejo spreminjajoče se preference potrošnikov glede trajnostnih, lokalno pridelanih in ekološko certificiranih prehranskih izdelkov. Ta študija preučuje nakupovalno vedenje potrošnikov v Sloveniji s posebnim poudarkom na vlogi EKO oznak pri vplivanju na odločitve o izbiri hrane. Z uporabo kvantitativne raziskovalne zasnove so bili podatki zbrani prek spletne ankete, izvedene med 200 potrošniki, starimi od 18 do 65 let. Analiza ocenjuje relativni vpliv okoljskih, psiholoških in ekonomskih dejavnikov na nakupovalno vedenje ter razlike med starostnimi skupinami. Rezultati kažejo, da imata okoljska odgovornost in psihološki dejavniki, zlasti zaupanje v EKO oznake, statistično značilen in močnejši vpliv na nakupovalne odločitve kot ekonomski dejavniki, kot je občutljivost na ceno. Mlajši potrošniki izkazujejo višjo raven okoljske ozaveščenosti in pripisujejo večji pomen okoljski prijavnosti pri izbiri prehranskih izdelkov. Čeprav pomemben delež anketirancev EKO oznake dojema kot vplivne, ostajata očitni omejena seznanjenost in delna skeptičnost glede verodostojnosti oznak. Ugotovitve poudarjajo pomen preglednih, standardiziranih in verodostojnih sistemov EKO označevanja skupaj s ciljno usmerjenimi pobudami za izobraževanje potrošnikov. Ta študija prispeva empirične dokaze z manjšega evropskega trga ter ponuja praktične implikacije za oblikovalce politik in trgovce z živili, ki si prizadevajo spodbujati trajnostno potrošnjo in okoljsko odgovorno nakupovalno vedenje.

Joshua Abah ABAH *

* Corresponding Author

¹ University of Zululand, KwaDlangezwa, South Africa

Starodavni afriški številski sistemi: raziskovanje implikacij za današnjo pravičnost, raznolikost in vključenost v učilnicah matematike

Povzetek

Vključujoči izobraževalni sistemi cenijo edinstvene prispevke, ki jih učenci iz vseh okolij prinašajo v učilnico matematike, ter omogočajo različnim skupinam, da rastejo druga ob drugi v korist vseh. Tako široke razlike je mogoče zlahka upoštevati, kadar so učni artefakti kulturno oblikovani in uporabljeni za poučevanje in učenje. Diferenciacija, ki je prisotna v afriških domorodnih sistemih znanja (AIKS), kot so starodavni številski sistemi, je bila potrjena kot dejavnik, ki izboljšuje samonadzor učencev ter zagotavlja, da so vsi učenci vključeni, doživljajo uspeh in so hkrati še vedno izzvani k izboljšanju svoje učne uspešnosti. Vendar pa so številni afriški domorodni številski sistemi že ogroženi, nekateri pa skoraj izumrli, kar sedanji generaciji učencev onemogoča razumevanje njihovih kulturnih korenin. Ta realnost je povzročila potrebo po raziskovanju starodavnih afriških številskih sistemov, da bi ponovno poudarili potrebo po njihovem vključevanju v sodobni matematični kurikulum zaradi njihovega ohranjanja. Ta študija je konceptualni nesistematični narativni pregled literature, namenjen širšemu raziskovanju afriških številskih sistemov in njihovih implikacij za sodobno učilnico matematike. Študija obravnava izvor številskih sistemov s posebnim poudarkom na dokumentiranih sistemih po afriški celini, vključno s številskimi sistemi Bambara, Bamum, Yoruba, Mende, Oberi Okaime in Wolof. Ustrezno so bile obravnavane implikacije teh domorodnih številskih sistemov za pravičnost, raznolikost in vključenost (EDI) v sodobnem matematičnem izobraževanju. Upamo, da bodo razprave v tej študiji spodbudile vse vključene deležnike k skupnemu prizadevanju za oživitev in ohranjanje naše dragocene intelektualne dediščine.

T. J. Steiro*¹, R. M. Vennatrø², J. Bergh³, O. Boe⁴

* Corresponding Author

¹ NTNU, Trondheim, Norway, Nord University, Stjørdal, Norway

² NTNU, Trondheim, Norway

³ Oslo New University College, Oslo, Norway

⁴ Norwegian Police University College, Oslo, Norway

Blade Runner kot sredstvo za izobraževanje o vodenju

Povzetek

Ta konceptualni esej raziskuje, kako je mogoče film Blade Runner uporabiti kot pedagoški vir pri izobraževanju o vodenju. Ob opiranju na narativno filmsko analizo in interdisciplinarno literaturo članek trdi, da film spodbuja kritično refleksijo o etiki, empatiji, moči in tem, kaj pomeni biti človek — vprašanjih, ki so osrednjega pomena za vodenje v tehnološko posredovanih organizacijah. Esej obravnava, kako Blade Runner podpira tako neposredne kot posredne izobraževalne pristope ter spodbuja kritično mišljenje in toleranco do dvoumnosti. Poseben razdelek predstavlja konkretne pedagoške implikacije ter prikazuje, kako je mogoče film vključiti v kurikule za vodenje z namenom podpore reflektivnemu in etično utemeljenemu razvoju vodenja. Ta članek je konceptualen in trdi, da film Blade Runner služi kot močno orodje za izobraževanje o vodenju, saj spodbuja raziskovanje tega, kaj pomeni biti človek. Raziskovalci so poudarili, da film odpira kritična vprašanja in vzbuja nelagodje. Poleg tega film spodbuja eksistencialno utemeljeno refleksijo. Blade Runner ponuja »gost opis« možne prihodnosti, zaradi česar je primeren za razmišljanje po različnih rizomatičnih poteh o možnih ali že nastajajočih človeških življenjskih svetovih z uporabo več izobraževalnih metod, tako neposrednih kot posrednih ali njihove kombinacije.

Neposredne metode vključujejo povezovanje filma na primer z miti, medtem ko lahko posredne metode preučujejo čustvene odzive in refleksije gledalcev. Posredne metode zaradi svoje odprte narave spodbujajo študente k raziskovanju lastnih odzivov in razvoju participativnega učnega procesa. Nenazadnje raznolikost narativov v filmu Blade Runner predstavlja prepričljiv primer medija, ki lahko prispeva k bolj celostnemu pristopu k izobraževanju o vodenju.

Rochell R. Petil*¹, Myra Luz M. Homillano¹, Ludivico B. Homillano¹

* Corresponding Author

¹ Central Bicol State University of Agriculture, Camarines Sur, Philippines

Ponovni premislek o strategijah upravljanja znanja: vloga demografskih dejavnikov pri dokumentiranju akademskega znanja

Povzetek

Upravljanje znanja v visokošolskih ustanovah je pomemben vidik, zato je bila ta študija izvedena z namenom raziskovanja povezav med demografskimi značilnostmi (vključno s starostjo, spolom, doseženo izobrazbo in leti delovnih izkušenj) ter vedenji pri dokumentiranju znanja med pedagoškim in nepedagoškim osebjem. Študija je uporabila kvantitativno presečno anketo med 122 zaposlenimi (71 pedagoških, 51 nepedagoških) na Central Bicol Agricultural University na Filipinih. Uporabljen je bil validiran 6-postavčni merski instrument za prakse dokumentiranja znanja ($\alpha=.88$), pri čemer so bili odgovori ocenjeni na petstopenjski lestvici. Za analizo vpliva demografskih dejavnikov na dokumentiranje znanja so bili uporabljeni neparametrični testi Mann-Whitney U in Kruskal-Wallis. Med pedagoškimi in nepedagoškimi zaposlenimi ($p=.080$, $r=.12$) ter med spoloma ($p=.180$, $r=.09$) niso bile ugotovljene statistično značilne razlike. Starost je imela statistično značilen vpliv na prakse dokumentiranja ($H=7.85$, $p=.049$, $\epsilon^2=.065$), pri čemer so najmlajši zaposleni (25–35 let; mediana=4.50) dosegali statistično značilno boljše rezultate kot zaposleni v pozni srednji starosti (47–57 let; mediana=4.00, $p=.004$, $r=.35$). Ugotovljeno je bilo tudi, da ima dosežena izobrazba statistično značilen vpliv ($H=8.42$, $p=.015$), pri čemer so zaposleni z doktoratom izkazovali najvišjo stopnjo vključenosti. Na prakse dokumentiranja znanja močno vplivata starost in raven izobrazbe, ne pa kategorija zaposlenih, spol ali leta delovnih izkušenj. Glede na ugotovitve so potrebne različne strategije upravljanja znanja za obravnavanje dinamike kariernega razvoja, tehničnih kompetenc mlajših delavcev in tihega znanja starejših delavcev prek organiziranih mehanizmov prenosa znanja.

Damien Kennedy Naidu *1, Sinakhokonke Mpanza 2

* Corresponding Author

1 Management College of South Africa, Durban, South Africa

2 University of South Africa, Pretoria, South Africa

Ocenjevanje delovne uspešnosti kot motivacijski mehanizem v upravljanju človeških virov v javnem sektorju: dokazi iz kvantitativne študije

Povzetek

Sistemi ocenjevanja delovne uspešnosti so osrednjega pomena za upravljanje človeških virov, vendar obstaja omejena empirična jasnost glede tega, kako ti sistemi oblikujejo motivacijo zaposlenih v institucijah javnega sektorja. Čeprav so ocenjevanja delovne uspešnosti široko institucionalizirana v birokratskih okoljih, so pogosto obravnavana kot administrativni postopki in ne kot motivacijski mehanizmi, vključeni v sisteme upravljanja človeških virov. Ta študija kvantitativno preučuje razmerje med ocenjevanjem delovne uspešnosti in motivacijo zaposlenih v okviru Pokrajinskega zakonodajnega telesa Limpopo v Lebowakgomu.

Z uporabo strukturiranih anketnih podatkov zaposlenih, ki delujejo v okviru formalnega sistema ocenjevanja, analiza ocenjuje povezavo med zaznavanjem ocenjevanja in motivacijskimi izidi. Ugotovitve razkrivajo statistično značilno povezavo med ocenjevanjem delovne uspešnosti in motivacijo zaposlenih, kar kaže, da sistemi ocenjevanja delujejo kot mehanizmi upravljanja v okviru upravljanja človeških virov v javnem sektorju. S konceptualizacijo ocenjevanja delovne uspešnosti kot strukturne komponente sistemov upravljanja človeških virov študija izpopolnjuje razumevanje vedenjskih implikacij upravljanja delovne uspešnosti v birokratskih kontekstih.

Vesna Laissani^{*1}, Eva Klemencic Mirazchiyski², Igor Peras³

* Corresponding Author

¹International School for Social and Business Studies & Splošna knjižnica Ljutomer

²International School for Social and Business Studies & Educational Research Institute

³Educational Research Institute

Učenci z imigrantskim ozadjem in aktivno državljanstvo v Sloveniji: analiza podatkovne baze ICCS 2016

Povzetek

Ta študija preučuje državljanska stališča učencev osmih razredov v Sloveniji z in brez imigrantskega ozadja v okviru državljanske socializacije in institucionalnega oblikovanja državljanskih kompetenc. Na podlagi podatkov ICCS 2016 so bili za analizo ključnih dimenzij aktivnega državljanstva uporabljeni linearni regresijski modeli in tehtane skupinske primerjave: pričakovana politična participacija, usmerjenost k enakosti spolov in etnični enakosti, nacionalna pripadnost ter zaupanje v demokratične institucije.

Ugotovitve kažejo, da med skupinama obstaja več statistično značilnih razlik. Učenci z imigrantskim ozadjem poročajo o nižjih pričakovanjih glede volilne udeležbe in šibkejši nacionalni pripadnosti. Razlike se pojavljajo tudi pri usmerjenosti k enakosti, pri čemer je zaznana nižja podpora enakosti spolov, vendar močnejša podpora etnični enakosti. Statistično značilne razlike pri zaupanju v demokratične institucije niso bile ugotovljene. Čeprav so nekatere razlike dosegle statistično značilnost, ostajajo velikosti učinkov majhne, kar kaže na omejeno vsebinsko razlikovanje med skupinama.

Študija prispeva k razpravam o državljanski integraciji in vključenosti v kontekstih naraščajoče migracijske raznolikosti ter poudarja vlogo šol kot osrednjih izobraževalnih prostorov za razvoj aktivnega državljanstva.